

Instytut Nauk Pedagogicznych
Wydział Filozofii i Nauk Społecznych
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Organizatorzy

Sekcja Andragogiczna
Studenckiego Koła Naukowego Pedagogów

Uczestnicy zajęć ogólnouniwersyteckich
Projektowanie ofert edukacyjnych

XV Toruńska

Pedagogiczna Konferencja Studencka (PKS)

Młodzi o wyzwaniach współczesnego świata

9 czerwca 2022

Instytut Nauk Pedagogicznych
ul. Lwowska 1

Honorowy patronat

Prorektor ds. studenckich
prof. dr hab. Beaty Przyborowskiej

Dziekana Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych
dra hab. Radosława Sojaka, prof. UMK

PROGRAM KONFERENCJI

9.30 – 10.00 **Rejestracja uczestników**

OTWARCIE KONFERENCJI

Aula Darwina, s. 173 (parter)

10.00 – 10.30 **Oficjalne otwarcie konferencji** - Aula Darwina, s. 173 (parter)

Dziekan Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych dr hab. Radosław Sojak, prof. UMK

Z-ca Dyrektora Instytutu Nauk Pedagogicznych dr hab. Ditta Baczała, prof. UMK

Słowo wstępne **dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk - przewodnicząca konferencji**

SESJA PLENARNA

Aula Darwina, s. 173 (parter)

Moderator: **dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk**, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

10.30 – 10.45 **dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk**, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*
Student w kryzysie? Wyzwania, potrzeby i oczekiwania studentów podczas edukacji zdalnej

Zmiana formy kształcenia na poziomie wyższym z tradycyjnej na zdalną, wywołana nieoczekiwaną pandemią, była pod wieloma względami wyzwaniem dla organizatorów kształcenia, wykładowców, jak i studentów. W ramach wystąpienia zostaną zaprezentowane wyniki badań dotyczące konsekwencji wprowadzenia edukacji zdalnej z punktu widzenia studentów oraz ich potrzeb w zakresie radzenia sobie z różnego rodzaju trudnościami. Zaprezentowane oczekiwania studentów względem wsparcia w procesie kształcenia zdalnego zwracają uwagę nie tylko na potrzebę wprowadzenia zmian w sposobie realizacji procesu kształcenia przez wykładowców i organizatorów kształcenia, ale także na potrzebę wielowymiarowego wsparcia emocjonalnego.

Badania prowadzone były od maja do lipca 2021 roku na reprezentatywnej grupie 264 studentów kierunków pedagogicznych Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prezentowane wyniki badań są częścią ogólnopolskich badań pt. Syndrom wypalenia akademickiego wśród studentów kierunków pedagogicznych, realizowanych przez członków Sekcji Poradnictwa Pedagogicznego KPN PAN oraz Zespołu wspierającego działania sekcji pod kierunkiem prof. dr hab. Magdaleny Piorunek.

10.45 – 11.00 **mgr Małgorzata Klimasz**, *Uniwersytet Śląski w Katowicach*

Kształtowanie tożsamości we wschodzącej dorosłości: nowe wyzwania na nowym etapie życia

Zmiany społeczne, kulturowe oraz gospodarcze, które mają miejsce w krajach charakteryzujących się wysokim rozwojem technicznym spowodowały, że zmieniła się trajektoria życia młodych ludzi. Istotną rolę odegrała również rewolucja seksualna związana z akceptacją seksu przedmałżeńskiego i konkubinatu, Ruch Kobiet i powszechność używania środków antykoncepcyjnych umożliwiającą skuteczniejszą kontrolę urodzeń. Wśród przykładów zmian wymienia się późniejsze zawieranie małżeństw, rodzicielstwo w starszym wieku, dłuższy czas kształcenia się młodych ludzi oraz opóźnione wchodzenie na rynek pracy.

Główna teza mojej prezentacji skupia się wokół zmian związanych z kształtowaniem się tożsamości młodych ludzi. W ujęciu psychospołecznej koncepcji Eriksona adolescencja stanowi podstawy czas kształtowania się tożsamości. Psycholog Jeffrey Arnett uważa, że od czasu opracowania koncepcji przez Eriksona nastąpiło wiele demograficznych zmian wpływających na proces kształtowania się tożsamości młodych ludzi. Spowodowało to konieczność rozszerzenia teorii psychospołecznego rozwoju. Według autora okres adolescencji nie jest podstawowym czasem kształtowania tożsamości.

Występujące zmiany oraz wynikające z nich wyzwania spowodowały wyróżnienie okresu wschodzącej dorosłości (ang. „emerging adulthood”). Jest to kulturowo wyznaczona faza rozwoju, która obejmuje osoby w wieku od 18. do 29. roku życia (Arnett i in., 2014). Ten etap rozwojowy jest charakterystyczny dla współczesnych społeczeństw wysoce technicyzowanych. Stanowi czas przejściowy między adolescencją a dorosłością, w którym jednostka koncentruje się na własnych potrzebach, przygotowuje się do pełnienia roli dorosłego oraz dookreśla swoją tożsamość.

W ramach wystąpienia przedstawię podstawy, założenia, cechy oraz wyzwania związane ze wschodzącą dorosłością. Zarówno jednostki, jak społeczeństwo stoją przed licznymi wyzwaniami związanymi z tą kulturową zmianą. Podsumowanie stanowi wskazanie możliwych kierunków badań i działań związanych z obszarem kształtowania tożsamości wśród wschodzących dorosłych z perspektywy jednostkowej i społecznej.

11.00 – 11.15 **lic. Wiktoria Muchowska**, *Pedagogika, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Media jako wyznacznik współczesnego istnienia

Współczesny świat stawia przed młodymi ludźmi wiele wyzwań w różnych obszarach życia: społecznym, psychologicznym, biznesowym, technologicznym i politycznym. Jedno z największych wyzwań stanowią media. Narzędzie to wywiera ogromny wpływ na dzisiejsze społeczeństwo. Media, przede wszystkim społecznościowe, stały się pewnym sposobem na życie, ważnym elementem budowania i utrzymywania relacji z innymi ludźmi.

W swoim wystąpieniu chciałabym poruszyć m.in. kwestie związane z kreowaniem wizerunku młodych ludzi, zanikiem indywidualizmu, występującym coraz częściej porównywaniem własnego życia z życiem innych, często nieznanymi osobami oraz zaprezentować niektóre z wyników badań dotyczących dobrostanu psychicznego młodych osób w kontekście oddziaływania samych mediów.

Czy media są zatem wyznacznikiem współczesnego istnienia? Jak oddziałują na dobrostan psychiczny młodego człowieka? Czy stanowią wyzwanie dla młodego pokolenia? Na wszystkie te pytania postaram się odnaleźć odpowiedź w swoich rozważaniach.

11.15 – 11.30 **Natalia Krymow**, *Instytut Psychologii, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Wpływ nowych mediów na rozwój „ja-cieleśnego” u adolescentów

Postęp technologiczny, oprócz nowoczesnych udogodnień spowodował zmiany w sposobach przekazywania informacji społecznych.

Warto zastanowić się nad konsekwencjami zmian cywilizacyjnych ukierunkowanych na szerokie wykorzystywanie “nowych mediów” wpływających na sposób postrzegania swojego ciała wśród młodzieży i młodych dorosłych.

W czasie okresu dojrzewania następuje szereg zmian biologicznych poczynając od skoku pokwitaniowego, istotnie wpływających na obraz własnego ciała. Ja-cieleśne stanowi ważne źródło samowiedzy dojrzewającego adolescenta, często wpływając na jego ogólną samoocenę. Wpływ mediów oraz wiążące się z nią oczekiwania społeczne wobec nastolatka intensyfikują się, przez co mogą stać się źródłem presji negatywnie oddziałującej na samoakceptację.

Według Jean Twenge (2019, 2020), wzrost użytkowania najnowszych technologii przez dzieci i młodzież stanowi istotny czynnik powodujący przyrost zaburzeń depresyjnych wśród młodzieży.

Dodatkowo, tzw. obecne czasy przepełnione czynnikami stresogennymi (np. pandemia), mogą przyczyniać się do pogorszenia się dobrostanu psychicznego młodzieży. Nauczanie zdalne oraz izolacja społeczna nie wpływają korzystnie na rozwój.

11.30 – 11.45 **Joanna Chmura**, *Wydział Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Działania wspomagające dobrostan psychiczny wśród młodych dorosłych

Cel wystąpienia: Celem wystąpienia jest przedstawienie wartości i znaczenia dobrostanu psychicznego oraz działań podejmowanych w ramach jego wsparcia wśród młodych dorosłych.
Poruszane zagadnienie: Rosnące wymagania oraz presja czasu wobec realizacji celów edukacyjnych i zawodowych jakie stawiane są młodym dorosłym sprawia, że pojawia się problem związany z odczuwaniem satysfakcji z życia i pracy, sensu podejmowanych działań, a także samoakceptacji i spełnienia. Zaburzenie dobrostanu psychicznego niesie za sobą wiele konsekwencji zarówno zdrowotnych, jak i rozwojowych. Mając tego świadomość warto dostrzegać wartość dobrostanu psychicznego, jego znaczenie w codziennym funkcjonowaniu, a także działania wspierające jego proces.

Główne tezy: W pracy postawiono trzy tezy badawcze:

- 1) Dobrostan psychiczny stanowi wartość pozwalającą zachować równowagę życiową.
- 2) Dobrostan psychiczny oddziałuje na zdrowie i rozwój osobisty.
- 3) Dobrostan psychiczny można wspierać poprzez działania edukacyjne

11.45 – 12.00 **Kacper Ładan**, *Nauki o rodzinie, Wydział Teologiczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Pozwól sobie na chwilę oddechu, młody człowieku

Cel wystąpienia: Zaprosić do spojrzenia na pewne sytuacje z nowej perspektywy, nie tyle reaktywnej - analizującej obecne wydarzenia, co kreatywnej skupiającej się na szukaniu odpowiedzi wobec aktualnych problemów, wyrabianiu nowych wzorców zachowania i interpretowanie na nowo nieśmiertelnych wartości takich jak przyjaźń, miłość czy rozwój.

Poruszane zagadnienia:

- wyzwania związane z dążeniem do osiągnięcia dobrostanu psychicznego
- wyzwania związane z rozwojem i szeroko rozumianą edukacją młodych
- wyzwania związane z obecnością mediów w życiu młodych

Główne tezy:

1. Gdy mówimy o rozwoju – stanie w miejscu jest jak cofanie się.

o: (umiejętność odpowiedniego odpoczynku, zdrowy dystans do siebie i świata, małe kroki prowadzą do wielkich osiągnięć, R. Covey "7 Nawyków skutecznego działania").

2. Wychodzenie ze strefy komfortu kosztuje nas wiele, ale jeszcze więcej daje nam w zamian.

o: (jak stawać się odważnym, dlaczego warto robić rzeczy "nieprzyjemne", David McCallum, SJ + Św. Ignacy Loyola "Ćwiczenia duchowe" + własne doświadczenia).

Massmedia otwierają nowe drogi, jedne prowadzą do rozwoju, inne do nałogu XXI wieku.

o: (Dostęp do wiedzy, media jako miejsce poruszania się młodego człowieka, rozwijanie kultury, a także zagrożenia np: utrata krytycznego myślenia, przebodźcowanie informacjami)

3. Dobrostan psychiczny jest w ścisłej koalicji z ruchem (fizycznym) i aktywnością społeczną.

o: (definicja zdrowia WHO, człowiek jako całość (ciało, psychika, duchowość), wartość relacji ludzkich).

4. Kultura natychmiastowości wydziera nam radość z życia.

12.00 – 12.15 **Dyskusja**

12.15 – 12.45

PRZERWA KAWOWA

II piętro

II CZĘŚĆ

OBRADY W SEKCJACH TEMATYCZNYCH

(Sekcja 1, Sekcja 2 i Sekcja 3 odbywają się równolegle w godz. 12.45 – 14.45)

SEKCJA 1

WYZWANIA ZWIĄZANE Z OBECNOŚCIĄ MEDIÓW W ŻYCIU MŁODYCH

Aula Darwina, s. 173 (parter)

Moderator: **dr Lidia Wiśniewska-Nogaj**, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

12.45 – 13.00 **Natalia Pluta**, *Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, Wydział Studiów Edukacyjnych, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*

Obsesja piękna kreowana przez media społecznościowe i jej skutki na zdrowiu psychicznym

Obsesja piękna kreowana przez media społecznościowe i jej skutki na zdrowiu psychicznym
Celem wystąpienia jest pokazanie przed jakimi "standardami piękna" staje dzisiejsza młodzież, jakie mogą mieć one wpływy oraz jak starać się z nimi walczyć.

Kreowanie wyglądu w mediach społecznościowych - jakie standardy są przedstawiane dzisiejszej młodzieży

Jak technologia wpływa na zdrowie psychiczne młodzieży

Wpływ mediów społecznościowych na postrzeganie ciała u młodzieży

Wyjście ze stereotypowego standardu piękna

Wiele młodych osób dąży do "nieosiągalnych" standardów piękna, wykreowanych przez osoby popularne w mediach społecznościowych, co powoduje zapadnięcie na liczne choroby na tle psychicznym.

13.00 - 13.15 **lic. Aleksandra Olszewska**, *Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

Bycie lubianym na portalach społecznościowych

Pandemia COVID-19 przyczyniła się do nasilenia problemu uzależnienia od środków masowego przekazu. Brak możliwości swobodnego spotykania się z rówieśnikami wpłynął na kształtowanie się nowej tożsamości. Osoby skryte, które nie miały odwagi zaistnieć wśród znajomych podjęły się próby zaistnienia w życiu wirtualnym. Zwrócono uwagę na portale społecznościowe takie jak TikTok i Instagram. Dużo młodych osób uważa, że w Internecie łatwiej jest zyskać sympatię i popularność. Jednakże należy uważać na to, by nie przekroczyć pewnych granic i nie zostać znienawidzonym. Aby dokonać analizy problemu przeprowadzono badanie netnograficzne. Zbadano grupę osób w wieku nastoletnim. Wyniki badań wskazują na to, że w dzisiejszych czasach funkcjonowanie z obecną ośmią mediów jest trudne. W pracy również wymieniono czynniki na to wpływające.

13.15 – 13.30 **Konrad Kozłowski**, *Psychologia, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Wpływ obecności telefonu na funkcje kognitywne w nawiązaniu do lęku przed odłączeniem (FOMO) oraz umiejętności odraczania gratyfikacji

Rola i obecność telefonu w życiu człowieka jest niezaprzeczalnie ogromna. Smartfony służą nam nie tylko do komunikacji, są naszymi kalendarzami, źródłami rozrywki i ciągłymi dostawcami nowych informacji. Kompulsywne korzystanie z telefonów jest obecnie ogromnym problemem, który wpływa na wiele aspektów życia człowieka. Okazuje się jednak, że nie tylko nadużywanie telefonu może mieć negatywny wpływ, ale nawet sama jego obecność. Ward i współpracownicy (2017) udowodnili, iż sama obecność telefonu wpływa na pogorszenie się naszych umiejętności poznawczych. Przebadali oni 500 osób w trzech różnych warunkach (telefon obecny na biurku, telefon w kieszeni/torbie oraz telefon pozostawiony poza laboratorium). Osoby, które pozostawiły telefon poza laboratorium, osiągały znacząco wyższe wyniki w testach mierzących funkcjonowanie poznawcze. Osoby, z obecnym telefonem osiągały gorsze wyniki.

W prezentowanym badaniu dokonano modyfikacji powyższego eksperymentu. 30 osób w wieku 18-25 lat przebadano baterią Testów Wiedeńskich mierzących funkcjonowanie poznawcze w zakresie pamięci, uwagi, koncentracji. Każda z osób badanych wykonała testy dwukrotnie w odstępie około 7 dni. Jedno z badań przeprowadzono w obecności telefonu, drugie przy jego braku. Kolejność warunków była losowa. Powtarzane pomiary nie były wcześniej stosowane w badaniu wpływu obecności telefonu. W ostatniej fazie badania zmierzono poziom poczucia lęku przed odłączeniem (FOMO) oraz umiejętność odraczania gratyfikacji osób badanych. FOMO odgrywa istotną rolę w ciągłym posiadaniu telefonu, zwiększaniu screen time oraz w narastających problemach z koncentracją oraz skupieniem

(Witkowska, 2019), zaś DOG pozytywnie koreluje z zależnością od telefonu (Yang et al., 2022). Nie wykazano bezpośredniego wpływu telefonu na funkcjonowanie poznawcze u osób badanych. Badani trakcie drugiego badania, niezależnie od wariantu (telefon/ bez telefonu), osiągnęły znacząco wyższe wyniki w testach, co świadczy o zaistnieniu efektu wprawy. Osoby z wyższą umiejętnością odraczania gratyfikacji wykazywały lepsze funkcjonowanie poznawcze jak i również osoby o niskim FOMO. Efekt telefonu zaistniał w przypadku zmiennej FOMO. Osoby z niższym FOMO osiągnęły lepsze wyniki w obecności telefonu niż osoby z wysokim FOMO. Nie wykazano, aby osoby z niskim DOG i wysokim FOMO przewyższali poznawczo pozostałych.

13.30 – 13.45 **Bartosz Zdunowski, Marta Miler**, *Dziennikarstwo i komunikacja społeczna, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

Postrzeganie społeczności LGBT przez fanów Netflix

Cel wystąpienia: Ukazanie problemu i wyzwania jakim jest niechęć Polaków do wątków nawiązujących do społeczności LGBT na Netflixie.

Poruszane zagadnienia: W naszym wystąpieniu poruszymy kwestie tj.:

1. Problem mniejszej ilości dostępnych produkcji z wątkami LGBT na polskim Netflixie
2. Postrzeganie wątków osób nieheteroseksualnych w produkcjach Netflixu przez osoby spoza granic Polski, jak i Polaków
3. Wyniki badań autorskiego badania sondażowego (n:1000)
4. Analiza naszego kraju pod kątem tolerancji do osób homoseksualnych

Główne tezy:

- Netflix w Polsce ma mniej seriali/filmów z wątkami LGBT niż Netflix poza granicami Polski
- Polacy nie lubią seriali z wątkami LGBT w produkcjach Netflixu i denerwuje ich je występowanie
- Polska jest jednym z krajów o najmniejszej tolerancji wobec osób nieheteronormatywnych
- Netflix jest tolerancyjną platformą, wspierającą społeczność LGBT

Badania własne

Informacje na temat grupy badanych: grupa respondentów – 1500 użytkowników Netflixu (1000 osób spoza granic Polski, 500 osób z Polski)

Metody: badanie sondażowe – ankieta internetowa

Wyniki badań: Z moich autorskich badań wynika, że w znaczącej części osoby spoza granic Polski znają więcej produkcji z wątkami LGBT od Polaków, jest to spowodowane inną ofertą Netflixu w poszczególnych krajach. Różnica jest również w tym, że takowe seriele poza granicami naszego kraju częściej oglądają mężczyźni niż kobiety, a w Polsce odwrotnie. Oprócz tego, większość respondentów zarówno z innych krajów jak i z Polski uznało platformę Netflix, za platformę lewacką. Niemalże wszyscy respondenci z ankiety anglojęzycznej wskazali, że przywiązują uwagę oglądając produkcje na platformie, czy występują wątki nawiązujące do społeczności nieheteronormatywnej, czy też nie.

13.45 – 14.00 **lic. Sylwia Krzemińska**, *Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Problem depresji wśród młodych ludzi

Na przestrzeni ostatnich lat, wraz z rozwijającym się społeczeństwem, wzrasta liczba chorób psychicznych. Depresja jest najbardziej rozprzestrzenionym zaburzeniem psychicznym na całym świecie. Dotyka ponad 264 milionów ludzi. Co więcej, jest ona szeroko rozpowszechnioną cechą kliniczną, która może występować we wszelkich rodzajach zaburzeń psychicznych jako symptom psychopatologiczny.

Dotychczas nie została poznana konkretna przyczyna depresji, która byłaby uznana przez całe środowisko naukowe. Choroba ta ma negatywny wpływ na funkcjonowanie człowieka, zaburza postrzeganie świata oraz poczucie bezpieczeństwa. Jest powodem dużej liczby samobójstw na całym świecie.

Celem wystąpienia jest uświadomienie zgromadzonych o powadze problemu, jakim jest coraz częstsza choroba depresji, szczególnie wśród młodych ludzi. Wyjaśnię czym jest, a także wymienię jej przyczyny i skutki. Co więcej, zweryfikuję twierdzenie, iż problem depresji jest bagatelizowany, a Polski System Ochrony Zdrowia nie jest w stanie skutecznie przeciwdziałać depresji. Wsunę propozycje jego realnych zmian, prowadzących do uskutecznienia zapobiegania i zwalczania zaburzeń depresyjnych, a także do poprawy poczucia bezpieczeństwa obywateli.

Badania zostały dokonane przy użyciu metody jakościowej, którą jest analiza treści. W przypadku tej pracy analizie poddana została w szczególności literatura przedmiotu. Umożliwia to dokładne zapoznanie się z tematyką problemu oraz wyciągnięcie wniosków.

14.00 – 14.15 **mgr Katarzyna Janiszewska**, *Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy*

Dobrostan psychiczny wśród młodzieży szkolnej

Chociaż od wielu lat mówi się o wspieraniu młodzieży w rozwijaniu jej dobrostanu psychicznego, wciąż dostrzegalne są braki systemowe i instytucjonalne w tym zakresie. Współczesne wyzwania i zagrożenia zdrowia psychicznego dynamicznie się rozwijają i zmieniają. Autorka w swoim artykule przybliży definicję zdrowia psychicznego oraz dobrostanu psychicznego wśród młodzieży. Charakteryzuje kluczowe problemy młodzieży w zakresie zdrowia i dobrostanu psychicznego. W artykule autorka opisuje cebulową koncepcję szczęścia oraz metody pomocne w wspieraniu dobrostanu uczniów w szkole.

14.15 – 14.30 **Dyskusja**

SEKCJA 2

WYZWANIA MŁODYCH ZWIĄZANE Z NIERÓWNOŚCIAMI SPOŁECZNYMI

sala nr 397 (II piętro)

Moderator: dr Katarzyna Wasilewska-Ostrowska, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

12.45 – 13.00 **mgr Karol Łukowski**, *Uniwersytet Łódzki*

Edukacyjne aspekty w działalności profilaktyki społecznej

Edukacja w działaniu profilaktycznym, jest propagowaniem zdrowego stylu życia, wzmacnianiem pozytywnych cech osobowości człowieka, które mają na celu wspieranie procesu wychowawczego, edukacyjnego i rozwojowego na wielu płaszczyznach wychowanka. Metody prowadzenia działań wynikają z przeprowadzonej diagnozy, która występuje w danej społeczności, a podejmowane działania, mogą być ukierunkowane na rozwiązanie problemu, proces pozytywnych zmian lub rozwój własnych zainteresowań. Celem działań profilaktyczno-edukacyjnych, jest zapobieganie, ograniczenie i osłabianie niekorzystnych czynników środowiskowych wpływających na wychowanka. Praktyczna profilaktyka społeczna dostarcza predyspozycje, wzmocnienia i różne możliwości wpierania do samodzielnego myślenia, działania, podejmowania decyzji i rozwiązywania własnych problemów. Nie ma idealnych ludzi, tak jak nie ma doskonałego sposobu na wychowanie i życie, to co możemy zrobić, to szukać różnych metod, które przynoszą korzyści społeczne. Zatem działania profilaktyczne, jako praktyka zawodowa, mają na celu szukać sposobów na motywowanie młodych ludzi do podejmowania wszelkich działań i reagowania na istniejące problemy społeczne, wypracowanymi rozwiązaniami.

Słowa klucze: Edukacja, aspekty, działalność, profilaktyka, społeczna

13.00 – 13.15 **lic. Karolina Piekarska**, *Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Czy mamy do czynienia z epidemią zachowań autoagresywnych wśród młodych ludzi?

Zachowania autoagresywne to szereg działań mających na celu spowodowanie psychicznej lub fizycznej szkody samemu sobie. Jest to termin funkcjonujący od wielu lat. Coraz częściej jednak pojawia się w przestrzeniach społecznych w kontekście rozmów dotyczących dobrostanu psychicznego młodych osób. Czy jest to zjawisko powszechniejsze niż mogłoby się wydawać? To pytanie stało się głównym punktem moich rozważań, którymi podzielę się podczas swojego wystąpienia.

Moim celem jest poruszenie zarówno kwestii dotyczących teorii, jak i praktyki. Przedstawię więc najważniejsze informacje dotyczące zachowań autoagresywnych (charakterystykę, podział, przyczyny, skutki), zaprezentuję dane i wnioski z badań podejmujących tę problematykę oraz wskażę kierunki działania w kontekście profilaktyki tychże zachowań.

Czym są zachowania autoagresywne? Czy stanowią powszechnie występujące zjawisko? Jakie są ich przyczyny? Do czego mogą doprowadzić? Czy można im zapobiec? Jakie objawy mogą stanowić sygnał alarmowy do działania? Jak wspierać osoby w kryzysie? Na te oraz inne pytania postaram się odpowiedzieć podczas mojego wystąpienia.

13.15 – 13.30 **Julia Ostrowska**, *Pedagogika specjalna, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

Funkcjonowanie społeczne osób z chorobą afektywną dwubiegunową

Zaburzenie afektywne dwubiegunowe, to przewlekła choroba psychiczna, trwająca do końca życia, nazywana też psychozą maniakalno-depresyjną, lub rzadziej cyklofrenią. Jest to choroba dynamiczna, którą charakteryzują radykalne zmiany nastroju, energii, procesów poznawczych i zachowania zamieniające się w czasie. Wpływa ona na wszystkie aspekty życia chorego w tym na jego funkcjonowanie społeczne. Trudności w funkcjonowaniu społecznym dotyczą głównie pracy zarobkowej, relacji z partnerem i kontaktów społecznych. Pełnienie ról społecznych, w jakie są zaangażowani chorzy, jest często zaniedbane lub zaniechane, ze względu na spadek energii lub jej eksplozję. Często spotykana jest też nieumiejętność właściwego wglądu i oceny sytuacji społecznej. Jak u osób z chorobą afektywną dwubiegunową wygląda komunikacja, więzi ludzkie i kontakty społeczne? W jaki sposób choroba afektywna dwubiegunowa wpływa na pracę, zatrudnienie oraz realizację siebie. Jak wygląda miłość i relacje z rodziną osób z chorobą afektywną dwubiegunową? W swoim wystąpieniu chciałabym odpowiedzieć na te pytania, zajmując się tematem funkcjonowanie społecznego osób z chorobą dwubiegunową z wykorzystaniem metody studium przypadku.

13.30 – 13.45 **Angelika Prajzner, Aleksandra Sienkowska**, *Pedagogika społeczno-opiekuńcza z terapią pedagogiczną oraz pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, Studenckie Koło Naukowe Twórczych Pedagogów, Karpacka Państwowa Uczelnia w Krośnie*

Rozmowy na trudne tematy z dziećmi w młodszym wieku szkolnym wyzwaniem współczesności – jakościowe Action Research z wykorzystaniem socjokulturowej teorii L. S. Wygotskiego

Prezentacja stanowi próbę przybliżenia prowadzonego od 1,5 roku procesu badań, których celem jest wspieranie dzieci wczesnej edukacji w konstruowaniu rozumienia abstrakcyjnych pojęć, za jakie przyjęto tolerancję i śmierć oraz umieranie.

Kierując się koncepcją L. S. Wygotskiego przyjęto tezę, że dzieci wieku wczesnoszkolnym są zdolne do rozmów na trudne, złożone i niejednoznaczne tematy, jeśli otrzymają wsparcie w sferze swojego najbliższego rozwoju.

Za metodę badań przyjęto jakościowe badania w działaniu, określane również jako Action Research. Dla gromadzenia danych jakościowych wykorzystano wywiad pogłębiony, dla którego skonstruowano kwestionariusz z niedyrektywnymi pytaniami oraz takie narzędzia badawcze jak zdjęcia z filmów “Shrek”, “Epoka lodowcowa”, “Kraina lodu”, komplet 12 ołówkowych kredek i kartkę z bloku rysunkowego A-4 oraz dyktafon. Przeprowadzono także jakościową analizę tekstów literackich z podręczników badanych uczennic, lektur szkolnych, podstawy programowej, poradnika nauczyciela oraz rysunku badanej uczennicy.

Badaniami objęto dwoje dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Jedna z nich to Julia, lat 9, uczęszczająca do III klasy szkoły podstawowej w dużej wiejskiej szkole. Druga to Lila lat 7,

uczennica klasy I dużej wiejskiej szkoły podstawowej. Obydwie dziewczynki są zatem w wieku wczesnoszkolnym.

Na podstawie analizy podstawy programowej, podręczników, kanonu lektur oraz poradnika nauczyciela ustalono, że nie zakłada się poznawania przez dzieci wczesnej edukacji pojęcia tolerancja w oparciu o lektury i teksty zawarte w podręcznikach, a zagadnienie śmierci ujmowane jest powierzchownie. Przeprowadzone badania i udzielone dzieciom wsparcie w rozwoju pozwala na wyprowadzenie następujących wniosków: badane uczennice wczesnej edukacji rozpoczęły budowanie rozumienia trudnych pojęć tolerancja i śmierć. Zarówno proces tworzenia pojęć przez badane dziewczynki, jak i uzyskane wyniki pokazują możliwe perspektywy i kierunki rozwoju wczesnej edukacji na miarę XXI wieku. Pokazują one ponadto, iż obecnie, wciąż dzieci są niewystarczająco przygotowane do funkcjonowania w złożonej rzeczywistości społeczno-kulturowej, Rozmowy z dziećmi na trudne tematy należy zatem uznać za wyzwanie współczesnego świata, do którego przynależy edukacja w XXI wieku.

13.45 – 14.00 **Veronika Soloshenko**, *Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, Wydział Studiów Edukacyjnych, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*

Wielokulturowość a międzykulturowość – jak odnaleźć się w zróżnicowanym kulturowo świecie

Cel wystąpienia:

- wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z tematyką międzykulturowości,
- przybliżenie tematyki życia w społeczeństwie wielokulturowym
- pokazanie, dlaczego integracja rozumiana jako partycypacja jest podstawą życia w społeczeństwie międzykulturowym
- nagłośnienie pilnej potrzeby systemu oświaty dostosowania się do potrzeb uczniów-cudzoziemców
- wprowadzenie w tematykę edukacji pokojowej

Poruszane zagadnienia:

- wielokulturowość a międzykulturowość
- integracja, asymilacja, marginalizacja, partycypacja
- edukacja wielokulturowa a międzykulturowa
- tożsamość
- asystent kulturowy – innowacja czy pilna potrzeba?
- zdefiniowanie edukacji pokojowej

Główne tezy:

Samoświadomość, wiedza oraz kompetencje międzykulturowe są podstawą do sprawnego funkcjonowania we współczesnym świecie.

14.00 – 14.15 **Albert Kokoszczyński**, *Biotechnologia, Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Odrącenie przez społeczeństwo oraz buntownicy – aktywność oraz zajęcia, które mogą im pomóc

Cel wystąpienia: Zwrócenie uwagi na osoby, które z różnych przyczyn zostały społecznie wykluczone i żyją na uboczu lub wstąpiły na złą ścieżkę, a także zaprezentowanie ciekawych i często skutecznych form pomocy takim osobom.

Streszczenie: Od lat w młodym społeczeństwie pojawia się problem osób zamkniętych w sobie, niedowartościowanych, będących na uboczu, odrzuconych przez resztę rówieśników. Prócz tego pojawiają się również tacy, co zaczynają nabierać złych nawyków, by uciec od rzeczywistości lub zdobyć szacunek znajomych w niewłaściwy sposób, spadając tym samym na „dno”. Sytuacja oraz postępowanie takich osób często ma swoją przyczynę, a nieudzielenie im właściwej pomocy może nieść fatalne skutki. Przyczyny takich zjawisk mogą być różne. Odrącenie może nastąpić z powodu ubioru, zachowania lub wyglądu, natomiast „zejście na złą drogę” może być skutkiem samego odrzucenia społecznego, a także sytuacji w rodzinie, nacisku rówieśników, niedowartościowania, nieradzenia sobie z emocjami, itd. Dla wielu takie osoby są z góry „skreślane”, jednakże jest sporo przykładów pokazujących nam, że wcale tak nie musi być i zmiany mogą nastąpić. Nie są to jednak zmiany samoistne. Zarówno outsiderzy, jak i buntownicy, mogą wewnątrz cierpieć (ci drudzy swoim zachowaniem często próbują ukryć swój ból) i potrzebują osoby, która ich zrozumie, a nawet im pomoże. Bywa często, że ten proces jest długotrwały i nie ma dla wszystkich jednakowej metody. Jednak jedno jest pewne: takie osoby muszą znaleźć swoje miejsce na świecie. Może to być grupa społeczna, która nie tylko je zaakceptuje, ale poda im pomocną dłoń. Może być to aktywność, która podniesie ich poczucie własnej wartości. W swojej prezentacji postaram się przedstawić kilka form aktywności i zajęć, które mogą pomóc osobom odrąconym oraz buntownikom odbić się od dna i wstąpić na właściwą ścieżkę.

14.15 – 14.30 **Julia Rauhut**, *Pedagogika, Wydział Pedagogiki, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy*

Filozofia pedagogiczna Reggio Emilia jako narzędzie wspierania kreatywności i krytycznego myślenia

“Edukacja dla większości ludzi oznacza próbę sprawienia, by dzieci wyglądały jak typowa dorosła społeczność. Ale dla mnie edukacja to kreowanie twórców. Musisz uczynić ich wynalazcami, innowatorami i nonkonformistami.” Jean Piaget

Filozofia Reggio Emilia oparta na konstruktywizmie społecznym została opracowana przez Lorisę Malaguzzię. Zakłada ona, że traktujemy dziecko jako badacza – współtwórcę uczenia się.

Celem prelekcji jest wprowadzenie do praktyki Reggio Emilia z uwzględnieniem neurodydaktyki, przybliżenie koncepcji charakterystycznych dla tego nurtu prowokacji oraz krótko- i długoterminowych projektów jako alternatywy do tradycyjnych zajęć dla dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, oraz omówienie wpływu Reggio Emilia na poczucie

własnej wartości u dzieci oraz ich zdolność do krytycznego myślenia. Poruszane zagadnienia to neurodydaktyka, Reggio Emilia a rozwijanie krytycznego myślenia i kreatywności, przykłady prowokacji oraz krótko- i długoterminowych projektów z wybranych placówek opiekuńczo-wychowawczych w Polsce i we Włoszech. Główną tezą jest uznanie Reggio Emilia za narzędzie do wspierania krytycznego myślenia i kreatywności u dzieci poprzez wsparcie pedagogów.

14.30 – 14.45 **Dyskusja**

SEKCJA 3

WYZWANIA MŁODYCH ZWIĄZANE Z ROZWOJEM I EDUKACJĄ

Sala Rady Wydziału s. 394 (II piętro)

Moderator: **dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk**, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

12.45 – 13.00 **Marta Wągiel**, *Pedagogika specjalna, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Studia z pasją, analiza korzystnych czynników warunkujących przyszłość czy losowanie kierunku? – Wybory dokonywane przez abiturientów ze szkół średnich w mieście do 26 tys mieszkańców

Mieszkając w mieście, które nie posiada na swoim terenie uniwersytetu czy politechniki, maturzyści zobowiązani są dokonać wyboru dotyczącego ich przyszłości. Jeśli zdecydują się na wybór studiów, godzą się na opuszczenie miasta rodzinnego, lecz czy na pewno? Na co decydują się abiturienti ze szkół średnich? Co kieruje ich wyborami?

Po przeprowadzeniu wywiadów częściowo ustrukturyzowanych na grupie 30 uczniów szkół średnich postawiono pytanie: co kieruje młodymi osobami przy wyborze studiów wyższych?

Zaprezentuje się czynniki warunkujące wybory uczniów ze szkół średnich. Prezentacja sprecyzuje problemy i trudności młodych ludzi z mniejszych miast szukających swojej drogi życiowej i usiłujących spełnić się w sferze zawodowej. Wskaże także wielkie marzenia i cele, które do których dąży młode pokolenie; nakreśli ich ambicje i ogromne zaangażowanie, chęci w rozwijaniu własnych zasobów.

13.00 – 13.15 **lic. Anna Gliszczyńska**, *Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Wyzwania związane z planowaniem ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej przez młodych ludzi

Nieprzewidywalność współczesnego świata oraz obecny rynek pracy stawia przed młodymi ludźmi szereg wyzwań i konieczność dokonywania trudnych wyborów. Już wkrótce poznamy absolwentów pedagogiki II stopnia na UMK. Na zajęciach oraz korytarzach uczelni pojawia się coraz więcej pytań „Co dalej?” Przedmiotem mojej refleksji postanowiłam uczynić rozważanie na temat przyszłości obecnych studentów pedagogiki II stopnia w trybie stacjonarnym. Podczas konferencji zostaną przedstawione dane zgromadzone za pomocą przeprowadzonej ankiety wśród studentów UMK. Efektem zrealizowanych badań będą przedstawione spostrzeżenia i opinie studentów oraz prelegentki, dotyczące ich dalszej kariery edukacyjno-zawodowej. Przyszli absolwenci planują pracować zgodnie ze zdobytym wykształceniem, podwyższać swoje kwalifikacje, ale również pojawiają się głosy o pracy zupełnie niezwiązanej z edukacją. Pomysłów jest wiele, możliwości jeszcze więcej, dlatego z perspektywy studenta twierdzę, że warto podjąć dyskusję na temat kariery młodych ludzi.

13.15 – 13.30 **mgr Olga Spirowska, MR. RABBIT**

Jak zostać nowoczesną nauczycielką lub nauczycielem?

Już w 2008 roku IBM opublikował wyniki badań mówiące o tym, jakich cech potrzebują liderzy współczesnych organizacji. Okazało się, że najważniejszymi cechami okazały się zdolność przystosowania się do zmian oraz kreatywność w generowaniu nowych pomysłów. To cechy nowoczesnych liderów. Czy to również cechy współczesnych nauczycieli?

Spadające zainteresowanie młodych ludzi zawodem nauczyciela to nie tylko problem indywidualny ale systemowy. Jego naturalną konsekwencją jest wzrost problemów z doborem kadry właściwie wszystkich przedmiotów, na każdym etapie edukacji. Badania młodych ludzi wskazują na wiele powodów tego stanu rzeczy - niewystarczający prestiż zawodu nauczyciela, system wynagrodzeń czy biurokracja, którą obarczona jest szkoła. Wszystko to sprawia, że wybór tej ścieżki zawodowej może wydawać się nieco anachroniczny i nieatrakcyjny.

Tak jednak być nie musi, gdy sami na pracę nauczyciela, spojrzymy jak na rolę nowoczesnego lidera. Przedstawię Państwu alternatywne możliwości kształtowania kariery w obszarze edukacji na podstawie pracy lektorki czy lektora języka angielskiego. Pokażę, jak kształtować swoje podejście do edukacji by stawać się nowoczesnym nauczycielem.

13.30 – 13.45 **lic. Martyna Rymarz, Pedagogika, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu**

Mobbing w miejscu pracy wyzwaniem dla młodego pracownika - doświadczenia studentów

We współczesnym świecie można dostrzec tendencję do coraz szerszego zainteresowania tematem zdrowia psychicznego, nie dziwi więc fakt, że coraz bardziej zwraca się uwagę na problem mobbingu w miejscu pracy. Powstaje coraz więcej miejsc, do których osoba nękana może udać się po pomoc, otwiera się coraz więcej instytucji, stworzonych po to, aby pracownik czuł się bezpiecznie, mimo to mobbing i dyskryminacja pracowników ciągle jest znaczącym

problemem. Ostatnie dane statystyczne dotyczące mobbingu pochodzą z 2019 roku. Według nich aż 49 procent pracowników biurowych i fizyczno-umysłowych padło ofiarą tego zjawiska. Celem badawczym mojej pracy było uzyskanie jak najwiarygodniejszych informacji na temat mobbingu – jego form, przyczyn, skutków i sposobów przeciwdziałania oraz zwrócenie społecznej uwagi na to zjawisko. Moją intencją było spojrzenie na problem z perspektywy osoby wkraczającej na rynek pracy, w związku z tym przeprowadziłam wywiady z czterema studentami. Pytałam ich między innymi o takie kwestie jak: rodzaje niepożądanych zachowań, których doświadczyli, skutki zdrowotne i społeczne, które u siebie zauważyli, częstotliwość i długość doświadczania mobbingu oraz sposoby reagowania na niego.

W przygotowanym przeze mnie wystąpieniu chciałabym zaprezentować wyniki moich badań, które są osadzone w strategii jakościowej, w schemacie badania w działaniu. Zastosowaną w badaniu metodą jest wywiad indywidualny częściowo kierowany, co umożliwiło respondentom udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na interesujący mnie problem. Próba badawcza była wybrana w sposób celowy – ponieważ interesowało mnie stanowisko osób doświadczających mobbingu, zaprosiłam do badania konkretnie takich studentów. Wynikiem moich działań było uzyskanie satysfakcjonujących informacji dotyczących zagadnienia zawartego w temacie pracy, osiągnięcie postawionego w pracy celu oraz polepszenie poziomu świadomości studentów na temat sposobów radzenia sobie z mobbingiem. Wykorzystałam do tego autorski poradnik, zawierający m.in. miejsca, w które można udać się po pomoc w sytuacji trudnej, który udostępniłam w internecie.

13.45 – 14.00 **Agata Markowska**, *Pedagogika specjalna, Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

lic. Juliusz Kacprzak, *Ekonomia, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Zarządzanie finansami studentek i studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Młodzi dorośli wobec wyzwań ekonomicznych

Studentki i studenci są grupą młodych dorosłych, którzy studiując, muszą podejmować ważne decyzje związane z zarządzaniem środkami finansowymi, oszczędzaniem oraz podejmowaniem działań mających za zadanie rozwijanie umiejętności gospodarowania pieniędzmi. W celu sprawdzenia oceny sytuacji finansowej, sposobu dysponowania środkami pieniężnymi i przy tym kompetencji ekonomicznych młodych dorosłych przebadano grupę studentek i studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, którzy udzielili odpowiedzi w kwestionariuszu ustrukturyzowanego wywiadu online. Wyniki badań zostały porównane z badaniami z roku 2021, przeprowadzonymi przez Polski Związek Banków Polskich wśród studentek i studentów z całej Polski. Zarządzanie finansami i świadomość ekonomiczna jest na bardzo zróżnicowanym poziomie. Jak można wnioskować, po wstępnych deklaracjach, umiejętne gospodarowanie środkami finansowymi jest pewnym wyzwaniem dla wielu studiujących młodych dorosłych. W związku z tym, konieczna jest dalsza diagnoza obszaru funkcjonowania ekonomicznego młodych Polek i Polaków oraz wdrożenie działań, które przyczynią się do wzrostu świadomości w sprawie posługiwania się pieniędzmi.

14.00 – 14.15 **Maciej Olczak**, *Psychologia, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Czym są poglądy polityczne i dlaczego to ważne

Obserwując zarówno scenę polityczną, jak i słuchając zwykłych rozmów trudno nie zauważyć rażącej ilości analfabetyzmu politycznego. Młodzi ludzie są stawiani przed urnami do głosowania bez świadomości o tym, czym poglądy są i jakie mogą być, wiedząc o polityce głównie to, co krzyczy się najgłośniejsz. Wynikiem takiej sytuacji jest polaryzacja polityczna, która wzajemnie się napędza z dezinformacją na temat jak działają, czym są i jak powinny być nazywane poglądy polityczne. Jak najbardziej przystępne nauczanie podstaw wiedzy obywatelskiej jest więc według mnie najlepszym rozwiązaniem tego problemu. Prelekcja będzie zawierać m. in. jak najbardziej obiektywne informacje na temat tego, czym są poglądy polityczne, jakie błędy są najczęściej popełniane przy użyciu słownictwa politycznego, oraz dlaczego poglądy polityczne i gospodarcze, choć powiązane ze sobą, to dwie różne osie pomysłów. Nie będzie to próba ukazania żadnych poglądów w złym świetle, jedynie opisanie filarów, na których się opierają i co w praktyce oznaczają.

14.15 – 14.30 **Martyna Nowak**, *Pedagogika, Wydział Nauk o Wychowaniu, Uniwersytet Łódzki*, **Agata Zapora, Ignacy Maliszewski, Zuzanna Kieda, Iwo Antoni Toczewski, Dawid Mróz**, *Psychologia, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie*

Słowniczek Grzecznej Mowy

Jesteśmy grupą wolontariacką złożoną ze studentów kierunków psychologicznych oraz studentów kierunków pedagogicznych.

Od początku roku 2021 pracujemy w ramach oddolnej kampanii społecznej MÓW DO MNIE GRZECZNIE, nad projektem promującym PBP - Porozumienie Bez Przemocy (ang. *Non-violent Communication*) oraz zasady komunikacji FOU (strategia komunikacji konstruktywnej krytyki, która oparta jest na Faktach Ustosunkowaniu i Oczekiwaniach). PBP, autorstwa Marshalla B. Rosenberga, przede wszystkim opiera się na empatii, akceptacji oraz szacunku potrzeb innych jak i naszych własnych. Taka forma komunikacji daje nam poczucie pełnowymiarowego uczestnictwa w rozmowie z innymi – mamy wpływ na to, w jaki sposób mówimy, co jest poprzedzone uświadomieniem sobie naszych uczuć i oczekiwań. Nasza wypowiedź nie jest w takiej sytuacji automatyczna, tylko przemyślana, zamierzona.

Słowniczek Grzecznej Mowy to publikacja, której celem jest zaprezentowanie Czytelnikowi agresywnej komunikacji, jej przyczyn, konsekwencji, a także form, jakie przyjmuje w naszej codziennej komunikacji.

Słowniczek dzieli się na dwie części. W części pierwszej opisane są mechanizmy psychologiczne warunkujące agresywną komunikację, tłumaczące cały proces w kontekście różnych czynników — wewnętrznych oraz zewnętrznych. Część druga to przykłady agresywnych wypowiedzi i propozycje, jak można dany komunikat powiedzieć w sposób, który nie krzywdzi drugiego człowieka. Wypowiedzi są podzielone na 6 kategorii: Szkoła, Związek, Dom, Praca, Internet i JA.

Publikacja skierowana jest do wszystkich, ale w szczególności do młodzieży i młodych dorosłych.

Zawartość naszej publikacji oscyluje wokół wszystkich tematów założonych przez konferencję. W każdym z rozdziałów poruszamy problematykę: nierówności społecznych, wyzwań, jakie stwarzają w naszym życiu social media, wyzwania bullyingu i konfliktów w szkole oraz mowy przemocowej w miejscu pracy.

14.30 – 14.45 **Dyskusja**

PODSUMOWANIE OBRAD W SEKCJACH I ZAMKNIĘCIE KONFERENCJI

Sala Rady Wydziału s. 394 (II piętro)

15.00 – 15.15 **Podsumowanie obrad w sekcjach**

Sekcja 1 Wyzwania związane z obecnością mediów w życiu młodych

dr Lidia Wiśniewska-Nogaj, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

Sekcja 2 Wyzwania młodych związane z nierównościami społecznymi

dr Katarzyna Wasilewska-Ostrowska, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

Sekcja 3 Wyzwania młodych związane z rozwojem i edukacją

dr Anna Kławsiuć-Zduńczyk, *Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu*

15.15 - 15.30 **Oficjalne zakończenie konferencji**